

ANGHEL SALIGNY (1854 - 1925)

*Lelia Pavel
Ionuț Iliescu*

Originară din Franța, familia Saligny este nevoită, în secolul al XVII-lea să ia calea exilului, ajungând, pe rând, în Țările de Jos, Anglia și Imperiul Romano-German.

Unul din descendenții acestei familii i-a cunoscut, pe pământ german, pe Mihail Kogălniceanu și Ion Ghica; vădit impresionat de cele relatate de cei doi intelectuali despre Moldova, acesta va face o călătorie în Principat, însoțit de fratele său.

Cucerit de folclorul moldav, Constantin de Saligny avea să tipărească la Pesta o colecție de poezii populare; mai mult decât atât, fratele său, Alphonse Alfred de Saligny se stabilește în Focșani, unde, deschide un pension particular. Aici, odraslele familiilor înstărite ale târgului primeau o educație modernă, familiarizându-se cu noțiuni de limbă și literatură franceză și germană, teatru și pian.

În 2 mai 1854, vede lumina zilei la Șerbănești (județul Galați) Leon Anghel de Saligny, fiul lui Alphonse Alfred, care va fi botezat în biserica romano-catolică din Focșani. Își petrece copilăria în târgul Focșanilor, bucurându-se de atmosfera intimă a casei părintești, cumpărată în baza unui împrumut solicitat lui Mihail Kogălniceanu, casă situată pe strada Simion Bărnuțiu, la nr.7 - 9.

Anghel Saligny avea să absolve, pe rând, pensionul părinților săi, Gimnaziul „Alexandru Ioan Cuza” din localitate și liceul la Potsdam (Germania). Se înscrie apoi la Facultatea de Astronomie din cadrul Universității din Berlin.

După un an de studiu, simte nevoia unei reorientări, după cum rezultă din scrisoarea trimisă tatălui său: *„Astronomia este frumoasă, dar eu vreau să fac ceva pentru țara care ne-a dat azil”* Ca urmare, se va înscrie la Școala Politehnică de la Charlottenburg de lângă Berlin, pe care o va absolvi în numai doi ani de zile. În 1874, la numai 20 de ani, Anghel Saligny era deja inginer constructor.

În anul următor, lucrează sub conducerea unuia din profesorii săi la construirea căii ferate Cottbus-Frankfurt pe Oder. Remarcându-se ca un adevărat profesionist, deși primește o ofertă foarte tentantă în Germania, Anghel Saligny revine însă în țară, unde, la 1 ianuarie 1876 este numit inginer, clasa a III-a în Ministerul Lucrărilor Publice, primind și cetățenia română.

În 1881 este înființată „Societatea Politehnică”, alcătuită din ingineri și arhitecți. Printre cei 52 de membri fondatori s-a numărat și Anghel Saligny, care opt ani de zile a deținut funcția de președinte al Societății.

În anul 1884 este numit șef al Serviciului Docuri, funcție pe care o va deține până la 1 ianuarie 1901. În aceeași perioadă conduce Serviciul Lucrărilor Noi din Direcția Generală a Căilor Ferate. Tot în 1884 este numit șeful Catedrei de Poduri din cadrul Școlii Naționale de Poduri și Șosele.

În anul 1892 este ales membru corespondent al Academiei Române, căpătând statutul de membru activ în 1897. În perioada 1907-1910, Anghel Saligny a deținut președinția prestigioasei instituții.

Director adjunct în Serviciul de Poduri și Șosele încă din 1891, Anghel Saligny este numit în 1895 director general al Căilor Ferate Române.

În perioada 1901-1910 conduce Direcția Generală a Porturilor și Comunicațiilor pe Apă. În 1909, Anghel Saligny conduce lucrările celui de-al treilea Congres Internațional al Petrolului, găzduit de capitala României.

Între anii 1910-1926, Anghel Saligny a ocupat funcția de vicepreședinte al Consiliului Tehnic Superior.

După aderarea sa la Masonerie, în anul 1908, Anghel Saligny este numit Mare Ofițer al Legiunii de Onoare.

Între anii 1911 - 1917 a ocupat funcția supremă în Direcția Generală a Îmbunătățirilor Funciare, pentru ca un an mai târziu să fie numit ministru al Lucrărilor Publice în guvernele Constantin Coandă (24 octombrie 1918-28 noiembrie 1918) și I.I.C. Brătianu (29 noiembrie 1918-14 februarie 1919).

În anul 1876, Anghel Saligny lucrează sub conducerea lui Gheorghe Duca, la construirea căii ferate Ploiești-Predeal. Doi ani mai târziu realizează pe linia Adjud - Târgu Ocna primele poduri combinate de șosea și cale ferată din România. La vârsta de 28 de ani, Anghel Saligny proiectează primul său mare pod – cel de la Cosmești, peste Siret, pod dublu de șosea și cale ferată, cu o lungime de 430 m.

În anul 1886, Saligny a proiectat și condus lucrările de execuție ale primelor poduri metalice fără picioare pe maluri din țară, pe linia ferată Filiași – Târgu Jiu.

În anul 1891, Saligny conduce lucrările la linia ferată Bârlad-Vaslui.

În noiembrie 1887 i se încredințează șefia Serviciului Studiilor liniilor Fetești-Cernavodă. Se documentează în Occident, unde vizitează șantiere de profil.

În 1895 inițiază o Lege referitoare la reorganizarea căilor ferate, asigură legături directe între Berlin și București (prin Burdujeni) și între Berlin și Constanța.

Fără îndoială însă că lucrarea de căpătâi a lui Anghel Saligny o reprezintă Podul Carol I de peste Dunăre, de la Cernavodă, prin care

eminentul inginer intră binemeritat în universalitate. Proiectul din 1888 aducea noi soluții de construcție: una referitoare la o nouă tehnologie de realizare a suprastructurii podului, iar cea de a doua la folosirea unui material nou- oțelul moale.

Saligny și-a impus planul, în ciuda protestelor tehnicienilor; proiectarea podului s-a realizat pe baza unor modele de calcul moderne, preluate ulterior la scară planetară. Inaugurarea podului a avut loc la data de 14 septembrie 1895; „*arcul de triumf peste vechiul Danubiu*” (după cum spunea Alexandru Vlahuță) a suportat în condiții excelente un convoi de 15 locomotive, care avea viteza de 80 km/h.

Menționat ulterior în toate lucrările de specialitate, podul de la Cernavodă era la acea dată cel mai lung din Europa continentală și al treilea din lume, făcând parte din complexul feroviar Fetești-Cernavodă. Iată câteva date asupra construcției: lungimea - 750 m; înălțimea peste apă - 30 m; adâncimea fundației sub apă - 31,5 m.

Bucuria imensă a creatorului genial a fost concentrată în extrem de modesta constatare: „*Știam că va ține!*” – și știm și noi, astăzi; că măiastra-i lucrare va înfrunta cu strășnicie viitorul.

Din inițiativa lui Anghel Saligny, cu începere din anul 1879, se înregistrează zilnic cotele apelor în toate porturile dunărene.

În perioada 1884-1889, Anghel Saligny construiește docurile și antrepozitele din porturile Brăila și Galați. **Pentru prima oară în lume se folosește un nou material de construcție – betonul armat prefabricat.** Sistemul de îmbinare și asamblare a componentelor prefabricate – utilizat atât la fundarea cheiurilor și bazinelor portuare, cât și la construirea silozurilor de cereale – avea să cunoască, în perioada imediat următoare, o aplicare pe scară largă.

La 13 august 1899, Anghel Saligny este numit în funcția de director al lucrărilor din portul Constanța. Acesta a modificat proiectul, la care au lucrat Ion B.Cantacuzino și Gheorghe Duca. În primul rând, Saligny a adăugat un bazin pentru exportul țițeiului și rezervoare pentru depozitarea țițeiului brut și a derivatelor acestuia. În al doilea rând, au

fost construite și două silozuri, cu o capacitate de 30.000 tone, devansându-le pe cele din porturile Marsilia și Genova.

Același Saligny a înființat ateliere specializate în construirea tablierelor metalice pentru poduri, a proiectat lucrări de îmbunătățiri funciare, de irigații și de reintegrare în sistemul agricol a zonelor inundabile și a contribuit hotărâtor la organizarea învățământului tehnic superior. Saligny a fost președintele Consiliului de perfecționare și al Comisiei care a luat hotărârea referitoare la înființarea unei Școli Politehnice, după Primul Război Mondial, ale cărei promoții vor alcătui un corp ingineresc de elită. Tocmai de aceea, matematicianul Gheorghe Țițeica îl consideră „...*unul din întemeietorii ingineriei românești.*”

Activitatea prodigioasă de peste patru decenii a acestui simbol al modernizării țării noastre a fost magistral elogiată de Nicolae Iorga, savantul văzând în Anghel Saligny „...*unul din corifeii unei generații spornice, a mănunchiului de creatori căruia-i datorăm...ce are și...ce poate astăzi țara.*”

Orașul de pe Milcov a avut șansa să „găzduiască” familia Saligny și să-și aducă, într-o bună măsură, contribuția la afirmarea ilustrului ei exponent; fără îndoială, Saligny s-a simțit legat de târgul în care a copilărit și a învățat. Tocmai de aceea, o asemenea personalitate ne obligă, practic, să parafrazăm îngălbenitele cronici și să concluzionăm: **se nasc și la Focșani Oameni!**